

Critically appraised topic

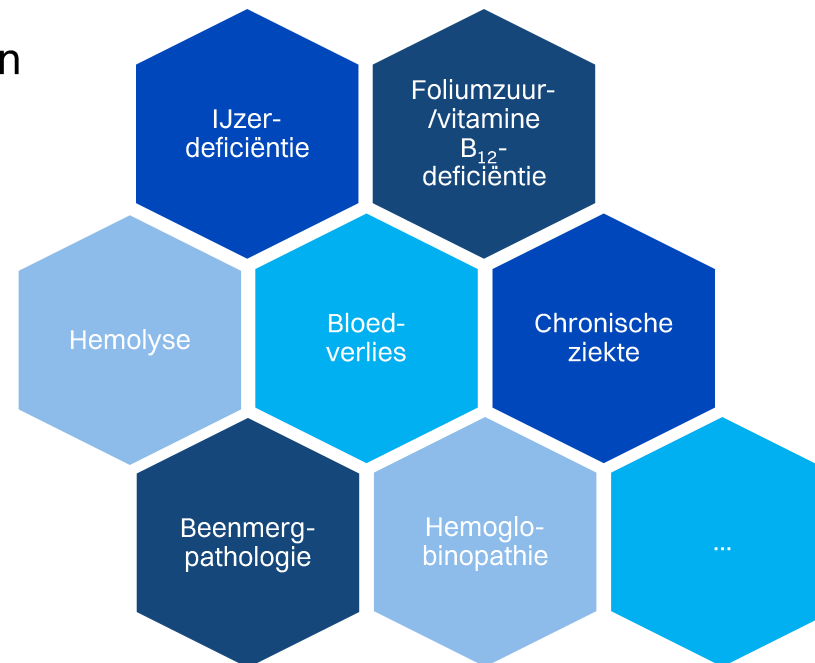
Implementatie van een geautomatiseerd, diagnostisch anemieprotocol

INLEIDING

Anemie

Inleiding

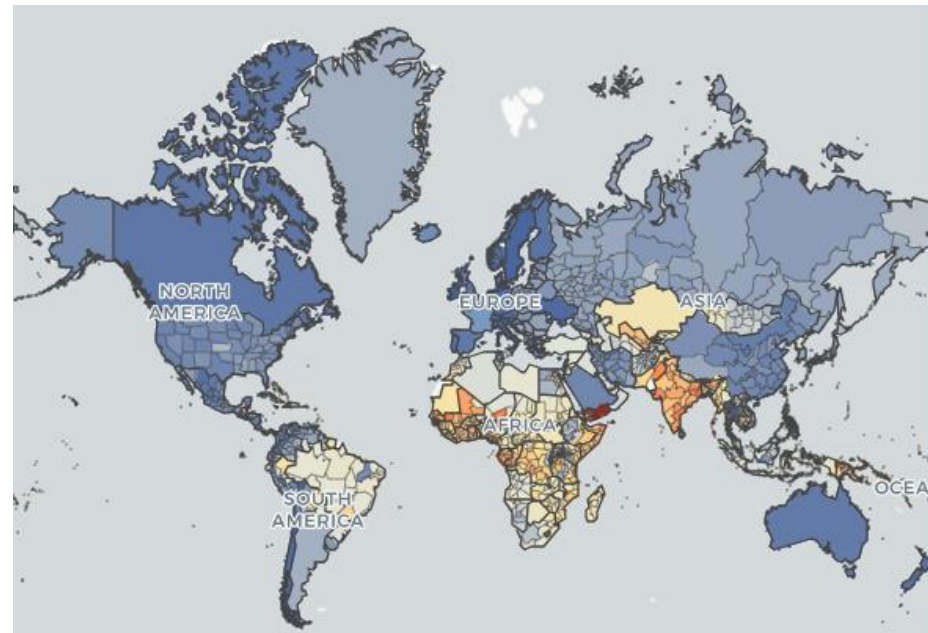
- = ↓ # RBC/Hb-concentratie volgens leeftijd, geslacht, fysiologische status¹
  - ↳ ↓ Zuurstoftransport
  - ↳ Vermoeidheid, kortademigheid, duizeligheid ...
- Indeling: ontstaansmechanisme, MCV ...
- Verschillende oorzaken

Anemie

Prevalentie

- Wereldwijde prevalentie: 25% in 2023²
- Rol socio-economische ontwikkeling
  - Vrouwen > mannen
  - Jonge kinderen, menstruerende vrouwen, postpartum, zwangere vrouwen

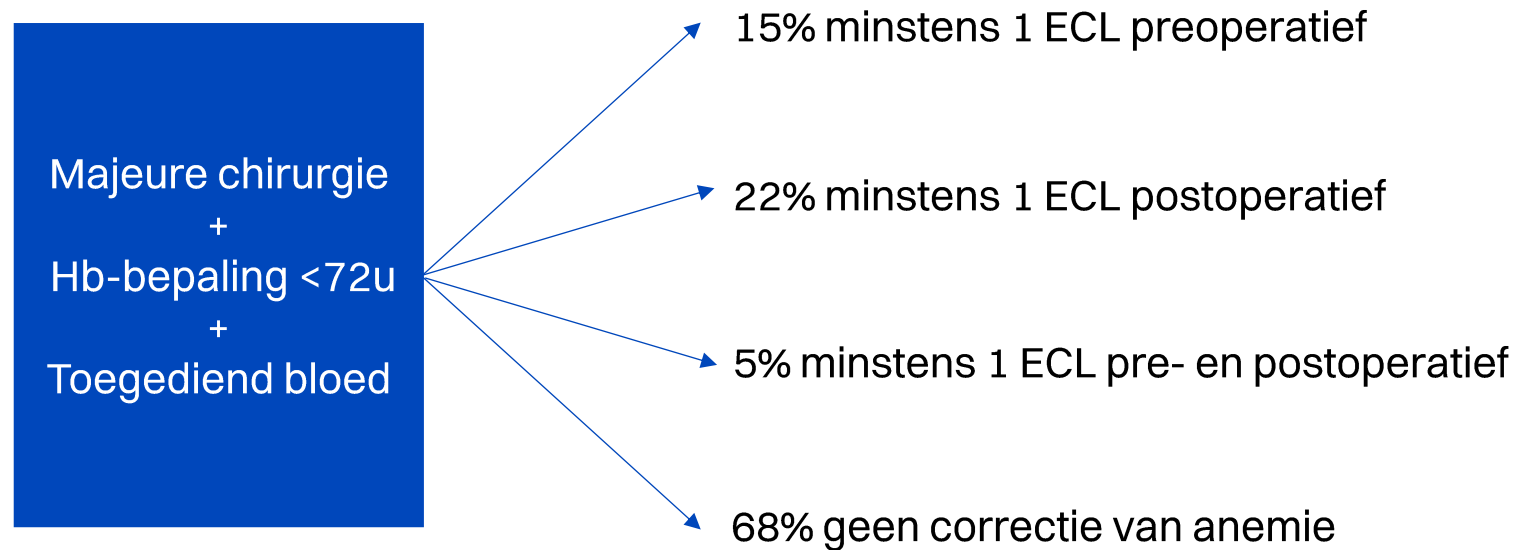

Figuur 1: Wereldwijde prevalentie van anemie².

Preoperatieve anemie

Prevalentie

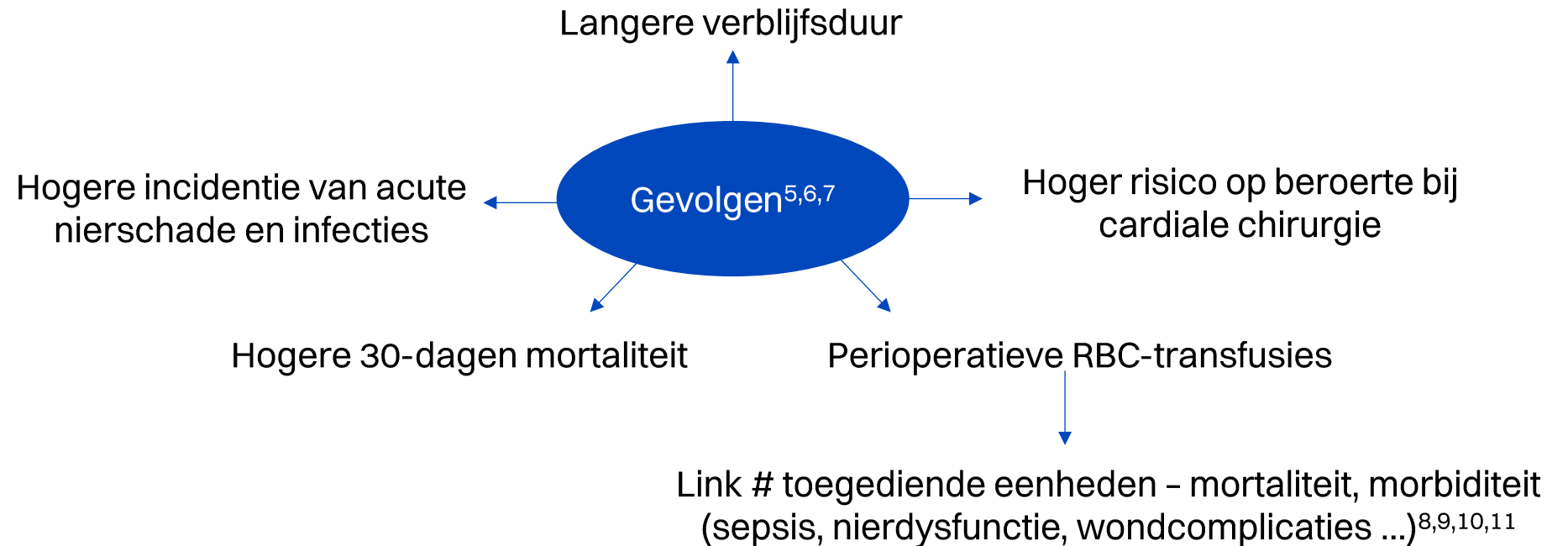
- Prevalentie preoperatieve anemie: 28-75 %^{3,4,5} > 25%
  - AZ Sint-Jan: 35% Hb-concentratie < 12 g/dL in 2019
  - Onderscheppen via vooropname-eenheid (VOE)

Preoperatieve anemie

Gevolgen

Preoperatieve anemie

Probleemstelling

Problemen

- Te laat opgemerkt en/of uitgewerkt, te veel transfusies
- Definitie anemie: verschillende *cut-offs*
- (Milde) anemie = 'banaal'
- Uitwerking van anemie: gebrek aan systematisch beleid + variabiliteit in uitwerking en interpretatie ↔ Nederland¹²
- Interpretatie van gecombineerde oorzaken

Vraagstelling

1. Gepubliceerde protocollen?
2. Geschikte protocollen voor implementatie?

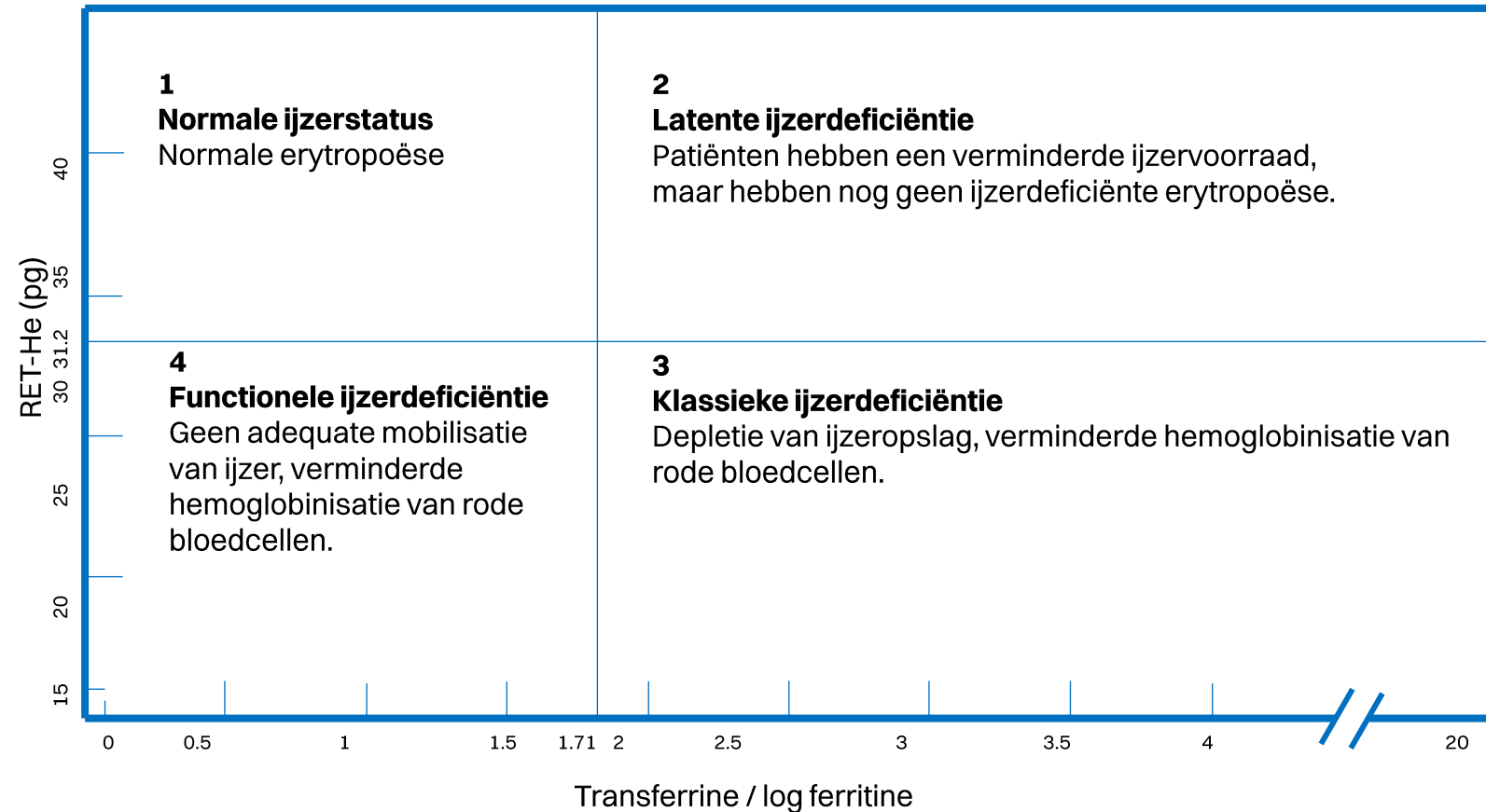
LITERATUUR- ONDERZOEK

Literatuuronderzoek

Protocol	Publicatie	Focus	Parameters	Voordelen	Nadelen
1	Guideline	Algemeen	Hb, MCV, ferritine, serumijzer, transferrine, BSE, reticulocyten, WBC, BP, LDH, vitamine B ₁₂ , foliumzuur	<ul style="list-style-type: none"> •Gebaseerd op parameters beschikbaar op routineanalyzers 	<ul style="list-style-type: none"> •Niet in praktijk afgetoetst •Classificatie o.b.v. MCV •Gebruik van BSE i.p.v. CRP •Criteria voor hemolyse onvoldoende sensitief •> 50 % blijvende ongekende oorzaak •Geen inclusie van anemie door nierziekten •Weinig gedetailleerde uitwerking •Combinatie van FA met ACZ ontbreekt
2	Originele studie	Algemeen	Hb, MCV, WBP, BP, RET, ferritine, transferrine, serumijzer, BSE, vitamine B ₁₂ , foliumzuur, creatinine, haptoglobine, LDH	<ul style="list-style-type: none"> •Gebaseerd op parameters beschikbaar op hedendaagse routineanalyzers •Vergeleken met originele NHG-protocol en dus in praktijk afgetoetst •Oorzaak geïdentificeerd bij 71 % •Combinatie van oorzaken mogelijk •Inclusie van anemie door nierziekten •Geen classificatie o.b.v. MCV 	<ul style="list-style-type: none"> •Single center observatie •Meer analyses t.o.v. protocol 1 en dus hogere analysekost •Gebruik van BSE i.p.v. CRP •Geen specifieke cut-offs •Combinatie van FA met ACZ ontbreekt
3	Guideline	Algemeen	Hb, MCV, ferritine, vitamine B ₁₂ , foliumzuur, LDH, RET, BSE, serumijzer, transferrine, eGFR, WBC, BP, RBC, Hb-elektroforese/chromatografie	<ul style="list-style-type: none"> •Grotendeels gebaseerd op parameters beschikbaar op hedendaagse routineanalyzers •Inclusie van anemie door nierziekten •Aangepaste criteria voor hemolyse •In praktijk in gebruik in verschillende laboratoria 	<ul style="list-style-type: none"> •Gebruik van BSE i.p.v. CRP •Minder gefaseerd onderzoek •Deels gebaseerd op MCV •Combinatie van FA met ACZ ontbreekt
4	Originele studie	Pre-op	CBC, RET, RET-He, RPI, Hypo-He, CRP, creatinine, ferritine, transferrinesaturatie, vitamine B ₁₂ , foliumzuur, bloedgroep, haptoglobine, LDH, indirect bilirubine	<ul style="list-style-type: none"> •Gebaseerd op parameters beschikbaar op hedendaagse routineanalyzers •Real-time informatie door RET-gebaseerde parameters •Gebruik van CRP i.p.v. BSE •Aanbevolen tijdstip voor analyse •Geen bepaling van serumijzer •Bevat behandelrichtlijnen •Geen classificatie o.b.v. MCV 	<ul style="list-style-type: none"> •Single center richtlijnen •Geen vergelijking met andere protocollen •Werd niet geëvalueerd in de praktijk •Niet gefaseerd bij aanvang •Combinatie van FA met ACZ ontbreekt

Literatuuronderzoek

Literatuuronderzoek

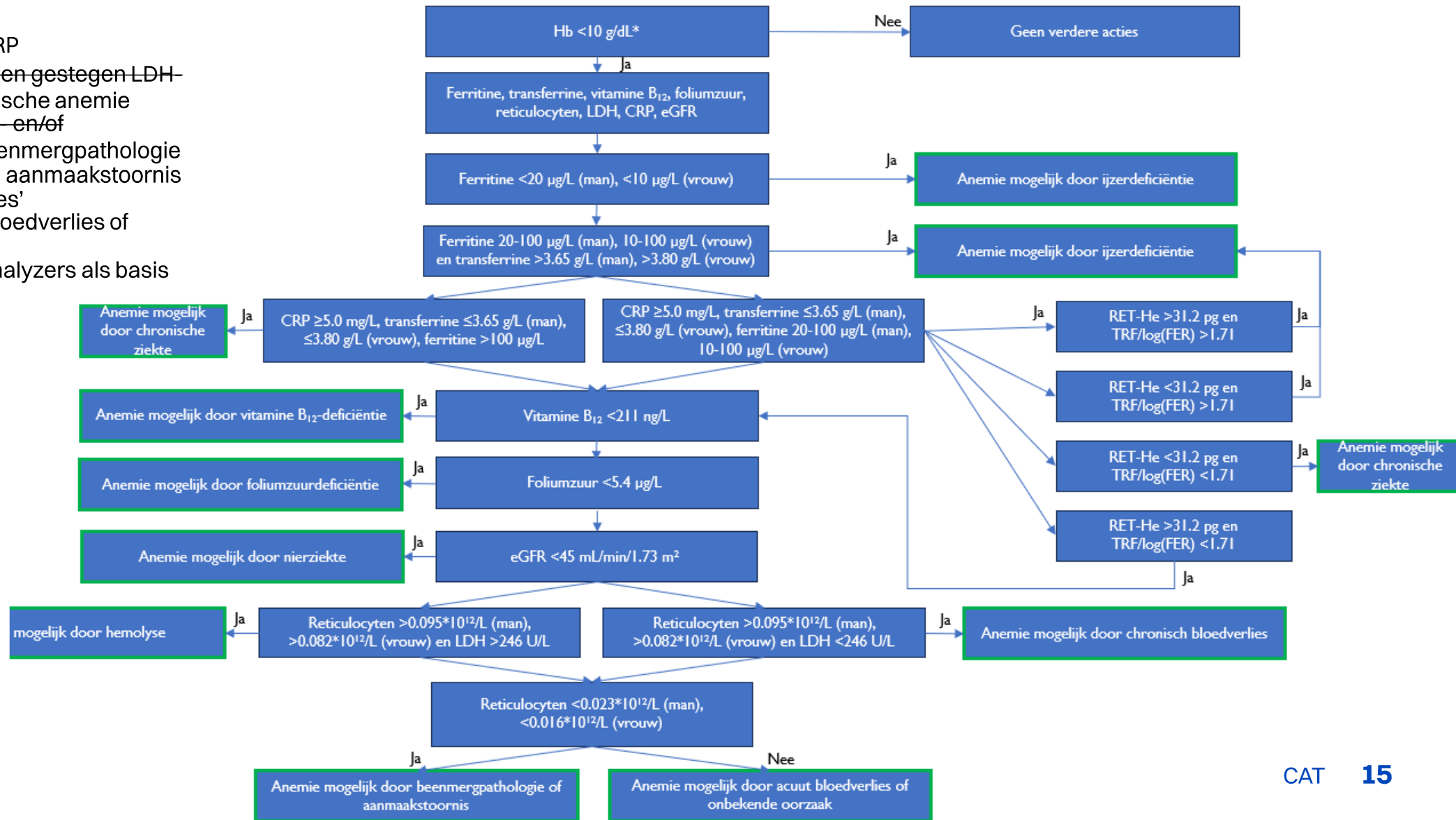

Protocol	Publicatie	Focus	Parameters	Voordelen	Nadelen
9	Originele studie	Algemeen	sTfR, ferritine, CHr	<ul style="list-style-type: none"> • Onderscheid mogelijk tussen FA, ACZ en de combinatie ervan • Opsporing van latente FA • Geëvalueerd in de praktijk • Diagnostische en therapeutische waarde, wat werd bevestigd door verschillende onderzoeksgroepen • sTfR = sensitief voor weerspiegeling ijzerstatus • Minder ongekekende oorzaken • Geen classificatie o.b.v. MCV 	<ul style="list-style-type: none"> • sTfR: dure analyse, tijdrovend, onvoldoende standaardisatie, niet routinematig uitgevoerd, enkel geschikt voor gebruik in hypo- en normoproliferatieve condities • Enkel bruikbaar bij hypo-/normoproliferatieve aandoeningen • Laat geen diagnose toe van niet-FA/-ACZ
10	Originele studie	Algemeen	Transferrine, ferritine, RET-He	<ul style="list-style-type: none"> • Onderscheid mogelijk tussen FA en ACZ • Opsporing van latente FA • Gebaseerd op parameters beschikbaar op hedendaagse routineanalyzers • Geëvalueerd in de praktijk • Vergelijking met andere protocollen • Diagnostische en therapeutische waarde, wat werd bevestigd door verschillende onderzoeksgroepen • Minder ongekekende oorzaken • Geen classificatie o.b.v. MCV • Ook bruikbaar bij hyperproliferatieve aandoeningen 	<ul style="list-style-type: none"> • Laat geen diagnose toe van niet-FA/-ACZ
11	Originele studie	Algemeen	Delta-He, RET-He	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostische en therapeutische waarde • Korte <i>turnaround time</i> • Geen classificatie o.b.v. MCV 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen inclusie van anemie door nierziekten • Geen eenvoudige oorzaak als resultaat, dus geen gerichte therapie • Minder beschreven in literatuur t.o.v. Thomas plot, <i>single center</i> richtlijnen • Werd niet geëvalueerd in de praktijk • Geen vergelijking met andere protocollen

EIGEN PROTOCOL

Protocol voor vooropname-eenheid

1. Geen indeling volgens MCV
2. Geen serumijzer
3. BSE vervangen door CRP
4. Gedaald reticulocyten- en gestegen LDH-gehalte i.g.v. megaloblastische anemie
5. Afwijkend trombocyten- en/of leukocytenaantal i.g.v. beenmergpathologie
6. Beenmergpathologie: + aanmaakstoornis
7. + 'Chronisch bloedverlies'
8. + 'Anemie door acuut bloedverlies of onbekende oorzaak'
9. Parameters < routineanalyzers als basis

Regels voor interpretatie

Tabel 1: Regels die werden geprogrammeerd in het LIS voor de interpretatie van het anemieprotocol voor patiënten van de vooropname-eenheid.
*13.5 g/dL (man) of <11.7 g/dL (vrouw) indien de aanvraag gebeurde door een hematoloog.

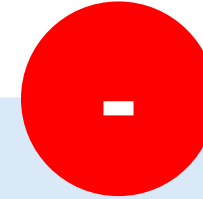
Regel	Besluit: "Anemie mogelijk door..."
Als Hb <10 g/dL* én ferritine <20 µg/L (man), <10 µg/L (vrouw)	IJzerdeficiëntie
Als Hb <10 g/dL* én ferritine 20-100 µg/L (man), 10-100 µg/L (vrouw) én transferrine >3.65 g/L (man), >3.80 g/L (vrouw)	IJzerdeficiëntie
Als Hb <10 g/dL* én CRP ≥5.0 mg/L én transferrine ≤2.15-3.65 g/L (man), ≤2.50-3.80 g/L (vrouw) én ferritine 20-100 µg/L (man), 10-100 µg/L (vrouw) én RET-He >31.2 pg én transferrine/log(ferritine) >1.71	IJzerdeficiëntie
Als Hb <10 g/dL* én CRP ≥5.0 mg/L én transferrine ≤2.15-3.65 g/L (man), ≤2.50-3.80 g/L (vrouw) én ferritine 20-100 µg/L (man), 10-100 µg/L (vrouw) én RET-He <31.2 pg én transferrine/log(ferritine) >1.71	IJzerdeficiëntie
Als Hb <10 g/dL* én CRP ≥5.0 mg/L én transferrine ≤2.15-3.65 g/L (man), ≤2.50-3.80 g/L (vrouw) én ferritine 20-100 µg/L (man), 10-100 µg/L (vrouw) én RET-He <31.2 pg én transferrine/log(ferritine) <1.71	Chronische ziekte
Als Hb <10 g/dL* én CRP ≥5.0 mg/L én transferrine ≤2.15-3.65 g/L (man), ≤2.50-3.80 g/L (vrouw) én ferritine >100 µg/L	Chronische ziekte
Als Hb <10 g/dL* én vitamine B ₁₂ <211 ng/L	Vitamine B ₁₂ -deficiëntie
Als Hb <10 g/dL* én foliumzuur <5.4 µg/L	Foliumzuurdeficiëntie
Als Hb <10 g/dL* én eGFR <45 mL/min/1.73 m ²	Nierziekte
Als Hb <10 g/dL* én reticulocyten >0.095*10 ¹² /L (man), >0.082*10 ¹² /L (vrouw) én LDH >246 U/L	Hemolyse
Als Hb <10 g/dL* én reticulocyten <0.023*10 ¹² /L (man), <0.016*10 ¹² /L (vrouw)	Beenmergpathologie of aanmaakstoornis
Als Hb <10 g/dL* én reticulocyten >0.095*10 ¹² /L (man), >0.082*10 ¹² /L (vrouw) én LDH <246 U/L	Chronisch bloedverlies
Geen van bovenstaande	Acuut bloedverlies of onbekende oorzaak

Protocol

Voor- en nadelen

- Automatisatie en standaardisatie van uitwerking en interpretatie
- Identificatie van gecombineerde oorzaak
- Basis = richtlijn NHG en in de praktijk afgetoetst protocol
  - Opsporen van latente ijzerdeficiëntie
- Geen indeling o.b.v. MCV

- Foliumzuur en vitamine B₁₂ (€9): 1x per kalenderjaar terugbetaald
- Geen opsporing van ferriprievе anemie in combinatie met anemie door chronische ziekte (wel onderscheid!)
- Slechts indicatief, klinisch oordeel blijft noodzakelijk

PRAKTISCHE UITWERKING EN IMPLEMENTATIE

Technische aspecten

Automatisch toevoegen van stalen en testen

- **Automatisch** toegevoegd indien **Hb < 10 g/dL** én VOE
- **Altijd** serum- en EDTA-tube
- **Aanvraagcode**
- Uitwerking indien **Hb < 13.5 g/dL (man) of < 11.7 g/dL (vrouw)**
- Enkel extra serumtube **bij aanvraag**

RAPPORT

Rapport

HEMATOLOGIE

ALGEMENE HEMATOLOGIE

Celtelling

(B) Hemoglobine	↓! 9.9	g/dL	11.7-15.1	(E)
(B) Reticulocyten absoluut	↓ 0.015	x10 ¹² /L	0.016-0.082	(E)

Interpretatie anemie

Anemie mogelijk door
beenmergpathologie of
aanmaakstoornis,
foliumzuurdeficiëntie,
nierziekte

Opgelet: test in validatiefase

CHEMIE

ALGEMENE CHEMIE

Chemie - Bloed

Ferritine	11	µg/L	10-120	(S)
Transferrine	2.51	g/L	2.50-3.80	(H)
Foliumzuur	↓ 5.3	µg/L	>5.4	(S)
Vitamine B12	212	ng/L	211-911	(S)
(B) CRP	4.9	mg/L	<5.0	(H)
(B) Creatinine	! 0.51	mg/dL	0.50-0.80	(H)
eGFR (CKD-EPI)	↓! 44	mL/min/1.73m ²	>60	(H)
eGFR (EKFC)	↓! 44	mL/min/1.73m ²	>60	(H)
(B) LDH	121	U/L	120-246	(S)

TO DO/ACTIONS

To do/actions

1

Klinische validatie in samenwerking met de dienst hematologie

2

Opvolgen van aantal patiënten met preoperatieve anemie na implementatie

3

Integratie van het anemieprotocol in een breder project omtrent *patient blood management*

Critically appraised topic

Implementatie van een geautomatiseerd, diagnostisch anemieprotocol